

اخبار اقتصادی روز

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
BANK MARKAZI JOMHOURI ISLAMI IRAN
اداره مطالعات و سازمان‌های بین‌المللی
INTERNATIONAL ORGANIZATIONS AND STUDIES DEPT.

سال: پنجاه و دوم شماره ۳۴
شنبه ۲۷ خرداد ماه ۱۳۹۶ (۱۷ ژوئن ۲۰۱۷)

وضع ارزهای عمده و نرخ های بهره: روز چهارشنبه، افزایش نرخ بهره فدرال رزرو از ۱/۲۵ درصد و اعلام آمادگی آن بانک برای ادامه سیاست پولی انقباضی، باعث تثبیت شاخص دلار پس از عقب نشینی از افت اولیه معاملات شد. در معاملات اولیه با انتشار آمار حاکی از کاهش خرده فروشی و شاخص قیمت مصرف کننده آمریکا در ماه می، شاخص دلار به پایین ترین سطح از ۹ نوامبر تضعیف شده بود. ارزش یورو در برابر دلار پس از افزایش به بالاترین سطح از ۹ نوامبر، در معاملات پایانی با اندکی تغییر به ۱/۱۲۱۵ رسید. در این روز، نرخ برابری دلار/ین پس از کاهش ۱ درصدی (پایین ترین سطح از ماه آوریل)، در نهایت با ۰/۳۵ درصد کاهش به ۱۰/۹۷۰۰ تضعیف شد. پس از انتشار آمارهای اقتصادی آمریکا، نرخ برابری ارزهای متأثر از قیمت کالاهای اساسی نظیر دلار کانادا، نیوزلند و استرالیا، از افزایش اولیه در برابر دلار آمریکا عقب نشینی کردند. **روز پنجشنبه،** برداشت مثبت از اقتصاد آمریکا به تقویت انتظار جهت ادامه سیاست پولی انقباضی فدرال رزرو در سال جاری کمک کرد. در نتیجه، شاخص دلار به بالاترین سطح از ۳۰ می (۹۷/۵۵۷) افزایش یافت. افت پیش از حد انتظار تعداد متقاضیان بیمه یکاری آمریکا در هفته گذشته، حاکی از کاهش رکود بازار کار بود. شاخص شرایط کسب و کار فدرال رزرو فیلادلفیا و شاخص کارخانهای فدرال رزرو نیویورک برای ماه ژوئن فراتر از انتظارات افزایش یافته. در دنبال انتشار آمار مذکور، ارزش دلار در برابر یورو، فرانک سوییس و کرون سوئد به بالاترین سطح از ۳۰ می و در برابر ین ژاپن به بالاترین سطح از ۲ ژوئن (۱۱۰/۹۷) تقویت شد. نظرسنجی رابرتز از ۲۱ معامله گری که به طور مستقیم با فدرال رزرو معامله می کنند نشان داد ۱۴ نفر معتقدند که شروع عادی ترمال سازی ترازنامه بانک مرکزی در ۲۰ سپتامبر اعلام خواهد شد. در حالی که، سایر معامله گران چنین اقدامی را در نشست ۱۲ و ۱۳ دسامبر عملی می دانند. پس از جهش پیش از یک سنتی یوند به دنبال نشانه‌های تغییر موضع بانک مرکزی انگلیس برای حفظ نرخ بهره در پایین ترین سطح، ارزش یوند در برابر دلار با اندکی تغییر در سطح ۱/۲۷۵۷ ثابت ماند. **روز جمعه،** تقویت روحیه ریسک گریزی در قبال خرید دارایی‌های آمریکایی پس از انتشار آمار ضعیف تر از حد انتظار بخش مسکن و شاخص اعتماد مصرف کننده، باعث شد دلار به طور گسترده‌ای تضعیف شود. براساس اعلام دولت آمریکا، ساخت و ساز مسکن در ماه می برای سومین ماه متوالی کاهش و در پایین ترین سطح هشت ماه گذشته رسید. همچنین، شاخص اعتماد مصرف کننده گان دانشگاه میشیگان در اوایل ماه ژوئن بدتر شده است. در ابتدای معاملات، پس از اعلام رییس بانک مرکزی ژاپن مینمی بر فاصله زیاد برای دستیابی به تورم هدف گذاری شده ۲ درصدی در زمان نظر، ارزش ین کاهش یافت. اما در ادامه انتشار آمار منفی از اقتصاد آمریکا، باعث تقویت ین شد. در این روز، نرخ برابری یورو در برابر ین و دلار به ترتیب با ۰/۳۵ و ۰/۲۴ درصد افزایش به ۱۱/۱۹۱ و ۱۱/۴۰۴ رسید. در معاملات پایانی، شاخص دلار با ۰/۳۳ درصد کاهش به ۹۷/۱۱۶ تضعیف و کاهش هفتگی ۰/۱۴ درصدی را به ثبت رساند.

فلزات قیمتی: روز چهارشنبه، در معاملات اولیه، پس از انتشار آمار حاکی از کاهش غیرمنتظره ماهانه خرده فروشی و قیمت‌های مصرف کننده آمریکا در ماه می، شاخص دلار به پایین ترین سطح از ۹ نوامبر سقوط کرد و بهای طلا بیشترین سطح (۱۲۷۹/۳۷) دلار در هر اونس) را تجربه نمود. اما پس از افزایش نرخ بهره توسط فدرال رزرو و تعدیل قابل توجه روند نزولی شاخص دلار، بهای طلا کاهش یافت. در نتیجه در پایان معاملات این روز، بهای نقدی طلا با ۰/۲ درصد کاهش به ۱۲۶۳/۰۳ دلار در هر اونس رسید. بهای طلای قراردادهای آتی آمریکا تحویل ماه اوت با ۰/۱۶ درصد افزایش به ۱۲۷۵/۹۰ دلار در هر اونس صعود کرد. بهای نقره و پلاتین به ترتیب با ۰/۳ و ۱/۸ درصد افزایش به ۱۶/۸۳ و ۹۹۸/۸۰ دلار در هر اونس رسید. بهای پالادیوم با ۲/۴ درصد کاهش به ۸۶۱/۴۰ دلار در هر اونس افت کرد. **روز پنجشنبه،** آمار بازار کار که نشان‌دهنده اشتغال قوی آمریکا بود، منتشر شد. لذا سرمایه گذاران به ارزیابی ظرفیت‌ها نسبت به افزایش مجدد نرخ بهره تا پایان سال اقدام نمودند که منجر به تقویت ارزش دلار و در نتیجه افت بهای طلا به پایین ترین سطح سه هفته اخیر گردید. هرچند که افزایش نااطمینانی‌های سیاسی موجب حمایت از بهای شمش و محدودیت در روند نزولی قیمت آن شد. در پایان معاملات این روز، بهای نقدی طلا و بهای طلای قراردادهای آتی آمریکا تحویل ماه اوت به ترتیب با ۰/۵ و ۱/۷ درصد کاهش به ۱۲۵۴/۰۵ و ۱۲۵۴/۶۰ دلار در هر اونس رسید. همچنین بهای نقره، پلاتین و پالادیوم به ترتیب با ۰/۸، ۱/۶ و ۰/۲۴ درصد افت به ۱۶/۷۴، ۹۲/۹۹ و ۸۶۱/۳۹ دلار در هر اونس کاهش یافت. **روز جمعه،** افزایش نرخ بهره و کاهش ارزش دلار طی هفته موجب ابران شدن شمش دلار برای دارندگان سایر ارزها و افزایش تقاضای آنان گردید. در نتیجه در پایان معاملات روز، بهای نقدی طلا با افزایش ۱/۱ درصدی به ۱۲۵۴/۱۴ دلار در هر اونس رسید. همچنین، بهای طلای قراردادهای آتی آمریکا با ۰/۲ درصد رشد به ۱۲۵۹/۰۵ دلار در هر اونس افزایش یافت. بهای طلا در مسیر دومین کاهش هفتگی خود، بیش از ۲ درصد از بالاترین سطح در ۶ ژوئن (۱۲۹۵/۹۷) دلار در هر اونس افت نمود. بهای نقره و پالادیوم به ترتیب با ۰/۲ و ۰/۳ درصد کاهش به ۱۶/۶۸ و ۸۶۷/۱۰ دلار در هر اونس افت کرد و در مقابل، همچنین بهای پلاتین با ۰/۵ درصد افزایش به ۹۲۴/۵۰ دلار در هر اونس رسید.

نفت خام: روز چهارشنبه، به دلیل افزایش غیرمنتظره ذخایر بنزین و چشم‌انداز بین‌المللی مثبتی بر افزایش عرضه بنزین در سال آینده، بهای نفت تضعیف گردید. بر اساس آمار اداره اطلاعات انرژی آمریکا، به دلیل افت ۱/۲ درصدی تقاضای بنزین طی ۴ هفته اخیر نسبت به مدت مشابه سال قبل، ذخایر بنزین به ۲۲۴/۴ میلیون بشکه (۹ درصد بالاتر از میانگین ۵ ساله) رسید. اداره مذکور پیش‌بینی کرد، عرضه نفت در سال ۲۰۱۸ به دلیل افزایش تولیدات برزیل، کانادا و آمریکا حدود ۱/۵ میلیون بشکه در روز و تقاضای نفت ۱/۴ میلیون بشکه در روز افزایش خواهد یافت. در پایان وقت معاملات این روز، بهای نفت برنت با ۱/۲۲ دلار کاهش به کمترین سطح از ۲۹ نوامبر و بهای نفت آمریکا با ۱/۳۳ دلار کاهش به کمترین سطح از ۱۴ نوامبر رسید. **روز پنجشنبه،** بازار همچنان تحت تاثیر افزایش غیرمنتظره ذخایر بنزین آمریکا و مازاد عرضه آن بود و باعث شد، بهای نفت برای دومین روز متوالی تضعیف گردد. به گفته منابع آگاه، صادرات نفت عربستان سعودی در تابستان جاری به زیر ۷ میلیون بشکه در روز کاهش خواهد یافت. حجم صادرات نفت روسیه نیز در فصل سوم بدون تغییر خواهد بود. در پایان وقت معاملات این روز، بهای نفت برنت پس از رسیدن به کمترین سطح از ۵ می، در نهایت ۸ سنت کاهش و بهای نفت آمریکا پس از افت به کمترین سطح شش ماهه، در نهایت ۲۷ سنت تضعیف گردید. **روز جمعه،** به دلیل کاهش صادرات نفت برخی کشورها و کند شدن روند افزایش تعداد جابه‌جایی نفت آمریکا، بهای نفت اندکی افزایش یافت. قزاقستان سال گذشته به عنوان یکی از اعضای غیر عضو اوپک در توافق کاهش تولید شرکت کرده اما پس از آنکه سه ماه متوالی افزایش تولید داشت، دوباره اعلام نمود که تولید نفت در ماه ژوئن و ژوئیه را کاهش خواهد داد. موسسه بیکر هیوز اعلام کرد، تعداد جابه‌جایی نفت آمریکا برای ۲۲مین هفته متوالی افزایش یافت، اما سرعت افزایش آن طی ماه‌های اخیر کند شده است. در پایان وقت معاملات این روز، بهای نفت برنت و آمریکا به ترتیب، ۲۵ و ۲۸ سنت افزایش یافت. به دلیل مازاد عرضه، بهای نفت برنت و آمریکا در چهارمین افت هفتگی متوالی حدود ۱/۶ درصد کاهش پیدا کرد.

نوع فلز	آلومینیوم	مس مقنول	سرب	نیکل	قلع	روی	تاریخ
جمعه ۱۶ ژوئن ۲۰۱۷	۱۸۶۱	۵۶۵۵/۵۰	۲۰۸۳/۵۰	۸۹۰۵	۱۹۶۵۰	۲۵۱۶	
پنجشنبه ۱۵ ژوئن ۲۰۱۷	۱۸۶۴	۵۶۳۷	۲۰۷۸/۵۰	۸۸۳۰	۱۹۵۰۰	۲۴۹۵	
چهارشنبه ۱۴ ژوئن ۲۰۱۷	۱۸۸۶/۵۰	۵۶۸۴/۵۰	۲۰۵۵	۸۸۱۵	۱۹۴۰۰	۲۴۷۲	

انواع ارز و فلزات قیمتی	چهارشنبه ۱۴ ژوئن ۲۰۱۷		پنجشنبه ۱۵ ژوئن ۲۰۱۷		جمعه ۱۶ ژوئن ۲۰۱۷		نرخ سپرده سه ماهه
	نیویورک	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک	لندن	
حق برداشت مخصوص*	---	---	---	---	---	---	۰/۶۱۴***
یورو*	---	---	---	---	---	---	۰/۳۷۳
لیره انگلیس*	---	---	---	---	---	---	۰/۲۹۶
فرانک سوییس	---	---	---	---	---	---	۰/۷۳۱
ین ژاپن	---	---	---	---	---	---	۰/۱۱۱
بهره دلار	---	---	---	---	---	---	۱/۲۷۴
طلا	۱۲۷۵/۵۰	۱۲۶۳/۰۳	۱۲۵۴/۵۵	۱۲۵۴/۰۵	۱۲۵۵/۴۰	۱۲۵۴/۲۴	---
نقره	۱۶/۹۶	۱۶/۹۳	۱۶/۸۶	۱۶/۷۴	---	۱۶/۶۸	---
پلاتین	۹۴۲	۹۳۹/۸۰	۹۲۱	۹۲۰/۹۹	۹۲۳	۹۲۴/۵۰	---
نفت خام	۴۷/۰۰**	۴۴/۳۳***	۴۶/۹۲**	۴۴/۴۶***	۴۷/۳۷***	۴۴/۷۴***	---
سبد نفت اوپک	---	۴۵/۱۶	---	۴۴/۳۸	---	---	---

* هر واحد به دلار آمریکا ** نفت خام برنت *** نفت خام پایه آمریکا **** نرخ بهره

رشد اقتصادی ترکیه در پی افزایش مخارج دولت

سال گذشته، پس از کودتای نظامی ناموفق ترکیه که به رشد اقتصادی این کشور ضربه زد، دولت با هدف رونق اقتصادی، کلیه هزینه‌ها از جمله دستمزدها و سرمایه‌گذاری‌ها را افزایش داد. بدین ترتیب، با افزایش مخارج دولت و هزینه‌های خانوار، رشد اقتصادی ترکیه در فصل اول سال جاری سریع‌تر از میزان مورد انتظار بود. پس از انتشار این خبر، روز دوشنبه نرخ لیره ترکیه در برابر دلار در بازار استانبول با ۰/۴ درصد افزایش به ۳/۵۲۴۳ رسید.

موسسه آمار دولتی ترکیه، روز دوشنبه با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد، تولید ناخالص داخلی ترکیه در سه ماه نخست ۲۰۱۷ نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۵ درصد رشد داشته که بیشتر از تمام پیش‌بینی‌های مطرح شده در نظر سنجی بلومبرگ می‌باشد. تولید فصلی تعدیل شده نیز نسبت به سه ماهه قبل حدود ۱/۴ درصد افزایش یافته است.

گزارش فوق نشان می‌دهد، سیاست‌های مالی انبساطی منجر به رشد مصرف خانوار شده است. شایان ذکر است، مصرف خانوار، دو سوم اقتصاد را در بر گرفته و همواره، محرک رشد اقتصادی ترکیه بوده است. براساس آمار، در مبنای فصلی، مخارج خانوار در فصل اول سال جاری ۵/۱ درصد افزایش یافته، در حالی که رشد شاخص مذکور در سه ماهه قبل ۵/۷ درصد گزارش شده است. شایان ذکر است، مصرف عمومی که یک ششم اقتصاد را در بر می‌گیرد، نسبت به یک سال گذشته حدود ۹/۴ درصد رشد داشته است.

آقای اقبال، وزیر دارایی ترکیه در این خصوص اظهار داشت: «با کاهش موقت مالیات‌ها، حمایت مصرف خانوار از اقتصاد ادامه می‌یابد.» کانیکی، معاون اول رییس‌جمهور ترکیه گفت: «آمارهای قوی اقتصادی حاکی از بازسازی اقتصاد ترکیه است.» وی افزود، بانک مرکزی قصد دارد از سیاست‌های مستقل جهت کمک به رشد اقتصادی استفاده کند.

براساس آمار رسمی، در مقیاس سالانه، صادرات کالا و خدمات ترکیه در سه ماهه اول ۱۰/۶ درصد افزایش یافته است. لازم به ذکر است، این بالاترین میزان رشد از سال ۲۰۱۴ است. واردات نیز ۰/۸ درصد رشد داشته است. آقای ییلماز، اقتصاددان زراعت بانک در این خصوص گفت: به موجب بهبود اقتصادی اروپا (بزرگ‌ترین شریک تجاری ترکیه) صادرات و تولیدات صنعتی ترکیه افزایش یافته است. وی رشد اقتصادی ۴/۵ درصدی را در فصل جاری پیش‌بینی نمود و اظهار داشت: «برای توسعه اقتصادی در سال جاری، رشد همه‌جانبه لازم است. تا زمانی که بهبود اقتصادی اروپا ادامه یابد، حمایت‌های دولت به تدریج کاهش و همکاری فزاینده برای رشد تجارت خارجی جایگزین آن می‌شود. پیش‌بینی رشد اقتصادی برای سال ۲۰۱۷ حدود ۴/۵ درصد می‌باشد، اما ما قصد تجدیدنظر و افزایش رقم پیش‌بینی شده را داریم.»

قطر در پی افزایش نرخ سپرده برای جذب دلار

منابع آگاه که به علت حساسیت موضوع، نخواستند نامی از آنها برده شود گفتند؛ برخی بانک‌های قطری در حال افزایش نرخ بهره بر روی سپرده‌های دلاری هستند تا با تشدید تحریم کشورهای عربی علیه این کشور، نقدینگی بیشتری به خود جذب کنند. بنا بر اظهارات آنها، وام دهندگان بهره‌ای عالی، به میزان ۱ درصد بالاتر از نرخ بهره پیشنهاد شده بین بانکی لندن را پیشنهاد داده‌اند تا دلارها را از بانک‌های منطقه‌ای به خود جذب کنند.

پس از آن که عربستان سعودی، امارات متحده عربی و بحرین در اقدامی بی‌سابقه روابط اقتصادی و سیاسی خود را با قطر قطع کردند، این کشور که یکی از ثروتمندترین کشورهای جهان و بزرگترین تولیدکننده گاز طبیعی مایع است، به دنبال افزایش ذخایر دلاری خود می‌باشد. منابع آگاه در ۷ ژوئن گزارش داده بودند، برخی بانک‌های منطقه با نگرانی از گسترش بحران، در حال قطع هرگونه رابطه خود با قطر هستند.

وزیر مالی قطر، علی شریف العمادی، در مصاحبه‌ای که روز دوشنبه از شبکه سی‌ان‌بی‌سی پخش شد گفت: قطر قدرت مالی کافی برای دفاع از پول و اقتصاد خود در اختیار دارد. العمادی با کوچک شمردن تاثیر این بحران بر قطر گفت: سقوط سهام سرمایه‌های قطر در هفته گذشته واکنشی طبیعی به این قطع روابط بود.

بانک ملی قطر (بزرگترین وام‌دهنده خاورمیانه) با ارسال یک بیانیه در روز سه‌شنبه اعلام کرد، از زمان قطع روابط تاکنون هیچ افزایش بهره قابل توجهی مشاهده نشده است.

شایان ذکر است، سرمایه‌گذاران در حال فروش سرمایه‌های قطری خود بوده و با اندیشیدن به این که قطر تا چه حد خواهد توانست بدون تغییر ارزش پول خود یا فروش دارایی‌های جهانی‌اش به تحمل این بحران ادامه دهد، در مورد ریال منفی‌بافی می‌کنند. طبق داده‌های بانک مرکزی، در پایان آوریل حدود ۲۱/۴ درصد از سپرده‌های مشتریان بانک‌های قطری به پول‌های خارجی بود. این داده‌ها نشان می‌داد سپرده‌های افراد غیر مقیم ۲۴ درصد کل سپرده ۷۸۱ میلیارد ریالی (۲۱۳ میلیارد دلاری) قطر را تشکیل می‌دهد.